

Fysiikan laitos
PL 35 (YFL)
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

LAUSUNTO
31.8.2017

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

VIITE Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi ionisoivasta säteilystä STM/2831/2017 (19.7.2017)

HUOMIOITA JA MUUTOSEHDOTUKSIA

Asetusluonnoksessa opintojen laajuus on määritelty opintopiste- ja tuntimäärinä (Liite 3.). Osaamistavoitteiden määrittely asetustasolla tulisi riittää. Yliopisto autonomiansa mukaisesti itse harkitsee tarvittavan opetuksen muodon ja laajuuden tavoitteiden saavuttamiseksi.

Asetusluonnoksessa STA:n ja STV:n koulutuksesta annettavaan todistukseen liittyy kohtana 6) työkokemus. Varsinaisesta koulutuksesta ja työkokemuksesta annettavat todistukset pitäisi pitää erillään. Todennäköisesti ne myös ajallisesti eroavat toisistaan.

Teollisuuden ja tutkimuksen osaamisalassa STA:n työkokemusvaateena säteilyn käytöstä ja säteilysuojelutehtävistä tulisi riittää kaksi vuotta.

Asetuksen tekstissä käytetään erilaisia termejä tarkoittamaan samaa asiaa, mikä vaikeuttaa luettavuutta, esim. osaamisalakohtaiset ja toimintakohtaiset. Kaikkia lyhenteitä ei ole määritelty, mutta tullevat pykälään 2, esim. STA, STV, LFA.

Osaamisen tasokuvaukset ovat taulukoissa vaikeasti luettavia ja hahmotettavia. Ovatko tarpeen olla näin yksityiskohtaisia asetustasolla?

STA:n osaamisalassa säteilytoiminta teollisuudessa ja tutkimuksessa on sisällytetty täysin uutena aiheena eläinröntgentoiminta, joka perinteisesti ei ole kuulunut teollisuuden ja tutkimuksen säteilyn käyttöalueeseen. Tälle lienee jokin käytännön tarve. Sitä ei ole perusteluissa kuitenkaan kerrottu, miksi näin on esitetty. Röntgenlaitteilla toiminta toki sisältyy ko. osaamisalaan, mutta se ei perinteisesti kohdistu ihmisiin tai eläimiin, ja on luonteeltaan erilaista. En pidä perusteltuna sisällyttää eläinröntgentoimintaa teollisuuden ja tutkimuksen alalle.

STV:n osaamisalassa säteilytoiminta teollisuudessa ja tutkimuksessa on ristiriita perusteluissa ja liitteen 3 taulukossa 1.2 esitetyn vaadittavan pohjakoulutuksen osalta. Osaamisala teollisuusradiografia vaatineen pohjakoulutukseksi ylemmän korkeakoulututkinnon soveltuvalta alalta, kuten perusteluissa mainitaan.

STV:n osaamistasoksi tutkimus- ja isotooppituotantokiihdyttimet -osaamisalassa on esitetty STA:n kelpoisuutta. Tällöin ei enää tarvita lisäksi erillisiä STV:n opintoja ja

työkokemusta, vaan STA:n pätevyys jo riittää. Miksi STV:n pitäisi omata STA:n kelpoisuus, jos molemmat (STA ja STV) ovat käytettävissä toimipaikalla?

Liitteen 1 ja 3 lopussa vaade maantie- ja rautatiekuljetuksen turvallisuusneuvonantajan kelpoisuudesta kummeksuttaa. Siihen on oma valtioneuvoston asetus. Myös lentokuljetuksiin liittyy tiettyjä koulutusvaateita. En pidä perusteltuna ottaa kuljetuspuolen lisäkoulutusta mukaan STA/STV osaamiseen, ellei sellaista osaamisalaa määritellä erikseen.

Kunnioitavasti

Jaana Kumpulainen

Yli-insinööri, FT

Säteilyn käytön vastaava johtaja

puh: +358 50 441 4042

s-posti: jaana.k.kumpulainen@jyu.fi